

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:	Vidéken postai széküld:
Egész évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 frt
Fél évre . . . 6 „	Fél évre . . . 7 „
Negyed évre . . . 3 „	Negyed évre . . . 3.50
Egy óra . . . 1 „	Egy óra . . . 1.20

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, főut. 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. petit sor egyszer . . . 6 kr. Bélyegdíj külön . . . 30 kr.
Minden következőnél . . . 4 „ Nyiltár sora . . . 15 „

Szerkesztőség:

Az arad-ocsánádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el. Kéziratokat vissza nem küldünk.

A régi foszlány.

Arad, deczember 27.

Fakó, szintelen, a kudarcz és sárba-tiprás többszörös nyomait magán viselő foszlánnyá lett a hajdan híres zászló, mely **M e t t e r n i c h** keresztapasága mellett a magyar aviticus n e m z e t i jogok védelmére szentelve, tényleg Magyarország újjászületése ellen kibontva s fizetett kortesek által részeg tömegek előtt hordva a felvilágosodás, a jogegyenlőség, az anyagi és szellemi haladás megakadályozására szövetkezett klerikalizmus, reakció, és olygarchizmus egyesült tábora előtt lobogott, jelezve a szelet, mely a bécsi udvar **s o n t k a m a r á j á b ó l** futt s dermedtöleg futott végig Dévénytől a keleti Kárpátok faláig, míg végül a rudja utmutatójává lett a muszka hordáknak Magyarország szívébe.

A magyar nép által megátkozva és a győzelmes reakció előtt feleslegessé válva sutba került az **A p p o n y i a k** és **F o r g á c h o k** dicstelen zászlaja, s hasztalan emelte apja örökét **S e n n y e y** vezérsege alatt a **f i u** ismét a magasba, nem csábitott, nem hódított az többé, a maradiság, a papizmus gárdája megtagadni volt kénytelen azt s a személyes gyűlölet áldatlan agitációjával tengetni életét addig is, míg alkalmasabb idők állanak be s újra út az óra, melyben a nemzeti kultúra előrehaladó szekerén a kerékököket sikerrel alkalmazni lehet.

Minden jel arra mutat, hogy az olygarchia és klerikalizmusnak a parlamentben hazug jelszavak alatt szervezkedett és álnév alatt rejtőzködő uttörői végre elérkezettnek találták az időt szint vallani, és a régi foszlányt újra feltüzni és lobogtatni. Az ugynevezett nemzeti párt és annak vezére, Apponyi kiadta a jelszót, és organumaiban fennen hirdeti a n e m z e t i politikát, ellentétben a kormány s z a b a d e l v ü politikájával. Ime a régi zászló nemzetiszínűre mázolv!

Hypokrizis, ámitás volt mindekkoráig Apponyi és pártjának politikája, kétszeres hypokrizis és ámitás az most, midőn a főurak felsőházi falanxa s a papság által szervezendő kereszties hadak segítségével végre kilátása van rá, hogy a reform politikájának sikertelensége által kompromittált kormányt a k o n z e r v a t i z m u s nevében fölválthatja.

Nem új dolog, hogy a felvilágosodottsággal, a haladással ellentétbe állítják a magyar nemzet lét-érdekeit. Akik ezt teszik, azok buták vagy ámitók, ez így áll ma, és így állott azelőtt. Nem oly rég volt, hogy elfelejtődött volna, mikép a nemesi előjogok eltörlését, a jogegyenlőség proklamálását a régi hatalom osztályosai a gyöngébbek kedvéért a magyar nemzet megsemmisülésével egyértelműnek

hirdették, pedig ma már mindenki tudja, hogy a nép fölvétele az alkotmány sánczai közzé mentette meg a magyar nemzetet az enyészettől, s az 1848-ik évben a jogegyenlőség proklamálása által érvényesült **l i b e r a l i z m u s** többet tett a magyar nemzet megmentése- és felvirágoztatására, mint az Eszterházyak, Pálffyok, Apponyiak, Forgáchok, Dessewffyok és Sennyeyek összes nemzeti konzervatív politikája a mohácsi vésztől Apponyi és Horánszky legujabb honmentő beszédjeikig.

Mily elfogultság vagy ámitás azt hirdetni, hogy a magyar udvartartás, nemzeti színű kardbojt vagy magyar tannyelvű katonai akadémia n e m z e t i l é t é r d e k ü n k b e n előbb való, mint a vallásszabadság megvalósítása, vagy a házasság feloldása a felekezeti nyög alól!

Hogy Apponyi a polgári házasság helyett csak a házassági törvények egységes kodifikációját és világi judicaturáját vette fel programjába a v á l á s m e g n e h e z i t é s é n e k elvével együtt, hogy tiltakozott nyiltan az ellen a föltevés ellen, mintha ő a polgári házasság mellett csak egy szóval is valaha nyilatkozott volna, teljes bizonyítéka annak, hogy csak a szavakkal játszik, s ugynevezett **l i b e r a l i s** nyilatkozatai telve vannak mentális rezervátakkal. Am a zsidók reczeptiója, a keresztény-zsidó házasság nélkül, tehát polgári házasság nélkül képtelenség, pedig így hirdetik azt az Apponyihoz közel álló körök már is. És ki tagadhatná, hogy a zsidóság társadalmi beleolvasztása a nemzet testébe sokkal fontosabb, mint a nemzeti színű kardbojt vagy magyar tannyelvű katonai akadémia.

Az oláh orthodoxok, sőt még inkább az unitusok máris mozognak és fegyverbarátságra készülnek a katolikus papsággal és klerikális főrendekkel, mert a családjog teljes elkülönítésével az ő n e m z e t i e g y h á z u k t ó l, a polgári anyakönyvvezetés és polgári házasság behozatala által nemzeti különállóságukat látják veszélyeztetve, amennyiben a nép a papság hatalma és vezetése s az orthodoxizmus elszigetelő hatása alól fölszabadulna.

Nagyszerű és mindenestre érdekes látvány lesz, ha a nemzeti színűre festett régi foszlány alatt, miként 1849-ben a muszka vezetőket, most majd a magyarelles orthodoxyokat látjuk egy Apponyi vezetése alatt sorakozni.

Belföld.

A képviselői illetmények.

A képviselői illetmények szabályozása lesz az első tárgy, melylyel ujév után a ház pénzügyi bizottságában a parlamenti működés megindul. A bizottság már jóval ezelőtt megállapodott arra nézve, hogy ezt a tárgyat

csakis az állami és a vármegyei tisztviselők fizetéseinek javítása után tüzi ki napirendre s mint illetékes forrásból értesülünk, a megfelelő törvényjavaslatoknak tárgyalási sorrendje ugyanilyen lesz a képviselőházban is.

A mi magát a képviselői illetmények új szabályozását illeti, ez ügyben a ház pénzügyi bizottsága folytatott is már bizalmas jellegű eszmecsere, melynek az volt a czélja, hogy előzetes tájékozást nyújtson a megoldásra vonatkozó nézetekről. Négyféle megoldási terv jutott eddig kifejezésre. Az egyik a Szapáry gróf volt kormányelnök által beterjesztett törvényjavaslat, a melyben proponált évi utalvány 1600 forint mögötte marad a képviselők által eddig több évben, nevezetesen a tavaly is huzott napidíjaknak. Ez a javaslat végleg elajjeltnek tekinthető, a pénzügyi bizottságban egyetlen egy hang sem emelkedett mellette. Legközelebb áll hozzá a mostani kabinet javaslata 2200 forint általánnyal. A ház ülésezakainak átlagos időtartamát tekintve, körülbelül ennek az összegnek felel meg a bizottság kebelében fölmerült az a javaslat, hogy tartassék fenn a napidíjak eddigi rendszere, a napidíjat azonban emeljék föl 5 frt 25 krról tíz forintra. Legmesszebb megy a negyedik javaslat, melyet a képviselőház tagjai közül 202-en irtak alá s a mely a napidíj-átalánnyak 3000 forintban való megálapítását vette czélba. (Az eddigi képviselői lakbér-illetményt, 800 frtot, változatlanul tartja meg mind a négy javaslat.) A bizottság kebelében nyilvánult hangulatból ítélve, az látszik leginkább valószínűnek, hogy a kormány javaslatát leginkább megközelítő módon (alkalmasint 2400 forintban) fogják megállapítani a képviselői napidíj-átalányt, a mely jövőre „tiszteletdíj“ elnevezést fog viselni.

A belügyminiszter képviselőjelöltsége.

H i e r o n y m i Károly belügyminiszter — mint biztos forrásból értesülünk — a nagylaki kerület szadadelvűpártja által telajánlott jelöltséget az ottani pártelnökhöz intézett levélben, e l f o g a d t a. A nagylaki kerület választói büszkék lehetnek, hogy olyan jelöltjük van, mint Hieronymi s e büszke-égük csak fokozódhatik, ha a választásban győzelemre is juttatják.

A szóbeliség.

S z i l á g y i Dezső igazságügyminiszter **S a l F e r e n c z** nagyváradai polgármester előtt kijelentette, hogy az igazságszolgáltatási reformok terén a legközelebbi jövő feladata a szóbeliség behozatala. E g y f é l e s z t e n d ő és az első folyamodásu törvényszékeknek a szóbeliség be lesz hozva.

Uj főrendek.

Megtörtént az új főrendek kinevezése; a hivatalos lap legközelebbi számában közli a kinevezetésekre vonatkozó királyi kéziratokat. A főrendház új tagjainak névsora ez: **B e n i c z k y** Gábor, **G a j z á g ó** Salamon, **K á l l a y** Albert, **T h a n** Károly és **T ó t h** Elek.

A közönséghez.

— Felhívás előfizetésre. —

Ujból itt az időpont, melyben minden lap szerkesztősége alkalmat vesz magának arra, hogy közelebről érintkezék az ő olva-

sóközönségével s bizalommal kérje tőle az előfizetések megújítását.

Mi is a közönséghez fordulunk tehát s tesszük ezt egyrészt nyugodt lelkiismerettel a múlt, s teljes reménnyel, bizalommal a jövő iránt.

A most muló év nagy jelentőségű volt annak a pártnak életében, melynek politikáját képviseljük. A képviselőház ellenzékének a végső türelmét is próbára tevő, gyakran inparlamentáris küzdelme sem volt képes a szabadelpvüpart erejét megtörni, hanem azt újabb sorakozásra bírta. Pártunk kibontotta a szabadelvűség zászlaját, határozott programot vallott s az ország bizalommal tekint a jövő elé, mert oly férfin állott a kormány és pártja élére, kinek eddig is kivívott nagy érdemeit és rendkívüli tehetségét, pártkülönség nélkül mindenki elismeri, amint azt az egész országból hozzá intézett bizalmi nyilatkozatok tömege is tanúsítja. Keresztülvitte fényes sikerrel pénzügyi programját, keresztül fogja vinni a fennforgó kérdések elintézésére a szabadelvűség alapján hirdetett programját is. Az ő ismert erélye el fogja háritani az akadályokat s a helyzet rövid időn tisztázva lesz.

A szabadelvűpart sajtójára is felemelő a tudat, hogy minden fenntartás nélkül küzdhet azokért a nagy elvekért, melyeket a kormány programja magában foglal. A benső meggyőződés ereje vezeti tollunkat, midőn ezen elveket védeni fogjuk, az igazi szabadelvűség alapján.

Az „Aradi Közlöny“ egyik legbuzgóbb terjesztője, mondhatni előharcosa a vidéken a liberális eszmének. Ez volt eddig s marad a jövőben. Politikai programjából egy jöttát nem enged. S hogy lapunknak, mely nagy kontingensen az egyedüli szabadelvű irányu, van létezője: legjobban igazolja az, hogy napról-napra növekszik, izmosodik lobogó körül az olvasóközönség már is impozans serege s hogy mind több hívője csoportosul az általunk hirdetett eszméknek.

Hangoztatjuk ez uttal is, hogy az „Aradi Közlöny“ fő elve marad csak azon eszközökkel küzdeni, melyeket a sajtó tisztesége megenged. Azonban, ha sajnálatosnak kell is tartanunk az elvadult pártküzdelmek térfoglalását parlamentben és sajtóban és eddigelé gyakran mellőztük a jogos visszautasítás fegyverével élnünk az ellenzék egyes korifeusai és organumainak példátlanul kiméletlen és személyeskedő, rendszeres támadásai ellen: ezután — nem szívesen bár, de az önvédelem-adta jognál, sőt kötelességnél fogva a szükséghez képest fegyvert cserélünk, hogy hasonlókkal éljünk s az elvek paizsa mögött megfogjuk találni a tulhajtott személyes ambíciók és érdekek czélzatait is és nem fogjuk azokat sem kimélni.

De a mint kerültük, úgy kerülni fogjuk mindenha a családi élet szentségét gyakran bántó, szenzációs botrányhajászt, valamint a kalandos politikai hírek terjesztését. Fokozódott mérvben fogjuk felkarolni Arad megye és Aradváros érdekeit, a társadalmi életet, a közgazdaságot, a bel- és külpolitikát s különösen azon leszünk, hogy helyi rovataink ezentul is tartalmasak, elevenek legyenek s első sorban hű és igaz képét adják minden napnak. Vidéki levelezőink számát szaporítottuk. Az „Aradi Közlöny“ a megye s a vidék csaknem minden községében tart pontosan és gyorsan értesítő dolgozó társat.

Fővárosi levelezőnk a legelőkelőbb politikai körökkel tart összeköttetést s ez lehetővé teszi, hogy nap nap mellett tartalmas távirati rovatot adjunk,

ugy, hogy az „Aradi Közlöny“ olvasói már reggel minden nevezetesebb eseményről kimerítően tájékozhatják magukat, a mi a fővárosban, az országban s külföldön történik, miket a pesti lapok révén csak késő délután tudhatna meg.

Vazerczikkeinket több helyi kapacitáson kívül elsőrendű, országos nevű publicisták írják. Tárca rovatunk élénk, változatos. Legközelebb egy új regény közlését kezdjük meg.

Munkatársaink közé szerencsések vagyunk számítani nemcsak a helybeli tollforogatók legjelesebbjeit, hanem a fővárosi publicisták, költők és országos nevű novellisták java részét is.

Az „Aradi Közlöny“ VIII-ik évfolyama küszöbén tehát bizalommal kérjük olvasóinkat, hogy lapunkra újból előfizetni s ezt minél szélesebb körben terjeszteni szíveskedjenek.

„ARADI KÖZLÖNY“

előfizetési árai:

Helyben házhoz hordva:

Egész évre	24 korona = 12 frt — kr.
Fél évre	12 korona = 6 frt — kr.
Negyed évre	6 korona = 3 frt — kr.
Egy óra	2 korona = 1 frt — kr.

Vidéken szétküldve:

Egész évre	28 korona — fillér = 14 frt — kr.
Fél évre	14 korona — fillér = 7 frt — kr.
Negyed évre	7 korona — fillér = 3 frt 50 kr.
Egy óra	2 korona 40 fillér = 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára helyben 10 fillér = 5 kr., vidéken 12 fillér = 6 kr.

Az előfizetési pénzek, valamint hirdetési és egyéb díjak az „ARADI KÖZLÖNY“ kiadóhivatalának („Aradi Nyomda-Társaság“) küldendők, ugyasint ide utalandó minden oly ügy, mely a lap anyagi részét illeti.

Mutatványosokat egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

A szerkesztőség és kiadóhivatal.

A polgári házasság.

— Újabb hír a Vatikánból. —

Egy bécsi lap érdekes fordulatot jelez a polgári házasság kérdésében.

Többek közt ezeket írja: Minden valószínűség szerint a magyarországi házasságügyi kérdésben oly fordulat állott be, mely lehetővé teszi az ellentétek békés kiegyenlítését.

Mig a vatikáni lapok szenvedélyes cikkeket közöltek a magyar kormány tervei ellen és kihívó diadalérzettel jelentették be a kultúrharbot, Bécs, Budapest, Esztergom és Róma között komoly alkudozásokat folytattak.

Rómában a tridenti zsinat szabványait és a kánoni álláspontot képviselték, Budapesten annak szükségére mutattak, hogy egy oly sokoldalú házasságjog anarchista állapotait megszüntessék, mert megzavarják és megfosztják erkölcsi becsétől a családi életet s ez állapotok egyenesen megkövetelik az egységes törvényt. A tárgyalások eleinte egészen megakadtak, de lassanként Bécsben és Esztergomban mérséklő befolyások érvényesültek és különösen ezeknek köszönhető, ha most Rómában elvileg elismerik a reform jogosultságát, melyre a magyar kormány törekszik.

Másrészt biztosították a szentszéket, hogy az apostoli király kormányától távol van a szándék, hogy a katolikus egyház hagyományait, önállóságát vagy papjainak szabadságát támadja. A reform nem lelkiismereti, hanem szociális probléma megoldására törekszik.

Miután ezeket az elvi szempontokat megállapították, azt hiszik a Vatikánban, hogy találni fognak biztosítékot arra nézve, hogy az állam nem vindikálja magának egy szentség kiszolgáltatásának jogát és nem is akarja akadályozni azokat a vallási cselekményeket, me-

lyeket a kánoni törvények adott esetekben megkivánnak.

Időjárás.

Légnymás: reggel 7 órákor 767.2 mm., délután 2 órákor 767.6 mm. Hőmérsék: reggel 7 órákor C° — 12.4, délután 2 órákor C° — 8.1. Szél iránya és ereje: reggel 7 órákor EK. 2, délután 2 órákor EN. 2. Felhőzet: reggel többnyire borult, ködös, délután borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Időjárás a mai napra.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— December 28. —

Száraz.
Hideg.
Fagy.

H I R E K.

December 28. Szerda. Róm. kath. naptár: Aprószentek. — Protestáns naptár: Aprószentek. — Görögkeleti naptár december 16.): Aggeusz. — A nap kél 7 óra 49 perckor, nyugszik 4 óra 15 perckor.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola, földszint.

December 28. Iparhatósági megbízottak választása. December 29. A Barabás-Baráth sajtóper tárgyalása. December 29. Az aradmegyei takarékpénztár rendkívüli közgyűlése.

December 29. Az iskolaszék ülése d. u. 4 órákor. December 31. Tüzes Béla gyermekgyilkossági ügyének végtárgyalása a törvényszéken 1.

Január 9. Aradmegyei köztervezési bizottságának évnegyedes közgyűlése déle 5 óra 9 órákor.

Január 29. Kamarai választások a megyében.

Az ünnepek után.

Az üdvözítő megszületett a jászolban és a királyok leszállottak a trónról és imádták őtet.

Sok, sok ezer év eltelt már a világ teremtése óta, mikorra a Megváltó megszületett; de az emberek azért nem tudtak maguktól rájönni, — istennek kellett a földre szállani, hogy őket megtanítsa arra, miben áll az élet boldogsága: szeressétek felebarátaitokat, mint tenmagatokat . . .

Azóta ismét sok-sok évszázad telt el, hogy a betlehemi jászol glóriás kisdede világra jött: és az élet mindig nehezebb küzdelmei feledtetni akarnának az emberekkel: miben áll hát az élet boldogsága? De azért a nehéz küzdelem, az önző törekvések, a rideg érdekharc nem bírja azt végkép feledtetni: mindig felújítja azt az emberek szívében egy fényes évforduló, egy megváltó ünnep, a karácsony.

Mikor a karácsonyfa gyertyáskái fellobbannak és körül rajongja azokat a tapsoló, édes, ártatlan apró nép; az ő szívük fellobban a karácsonyfa lángjaitól és az ő szívtől a mi fásult szívünk: jusson eszünkbe: a mai, modern világban az Ur kicsi apostolai ők . . .

A szeretet vallásának hirdetői, akik menyországot hoznak a földre. Akik küzdelemre serkentenek és a küzdelemért megjutalmaznak; akikért egyedül érdemes élni.

Halhatatlan, magasztos ez a vallás, melynek legszebb ünnepe egygyé forrva az ember legnemesebb, legszentebb érzelmének ünnepével: a család szeretetének ünnepével.

Mig ez oltár, a család oltára állni fog, élni fog e vallás: és mikor az leroskad: megérdemli a világ, hogy elkövetkezzék rá a végromlás napja . . .

De ez az idő elkövetkezni nem fog soha. A keresztényi szeretet magasztos eszméje nem hogy csökkenne, de mindig nagyobb és nagyobb tért fog hódítani magának.

Hiszen aki az ünnepek alatt végig haladt a főtéren, melyet hullámzó embertömeg tarkított, s a templom előtt látta a hajadonfövel imádkozó embereket, kik már nem fértek be az Isten házába, okvetlenül magába kellett hogy szálljon ennyi buzgóság látára. . . .

De mintán megadták Istennek, ami is-

tené, elmentek, hogy megadják az embernek azt, a mi az emberé.

A jégpálya fényesre gyalult lapja ezer és ezer embert hozott össze kedves találkozóra, hol a katonazene vidám hangjai mellett kipirult arcokkal, s a szállingó hótól fehérre meszelt ruhákkal siklottak tova.

A színház is ünnepet ült. Nem mintha pihent volna, de mert zsufolásig telt ház előtt ment minden előadás. Ez pedig a legnagyobb ünneplés. A színház után pedig özönlött a nép a sörházakba, vendéglőkbe, s kiki a maga módja szerint, s erszénye kövér-ségéhez képest mulatgatott. Egynémely korcs-máros pedig a karácsony örömeire megünne- pelte a — vizkeresztet is. . .

— **A hivatalos lapból.** Ő császári és apos- toli királyi Felsége: nagylányai és vásárosnamé- nyi L ó n y a y Géza földbirtokosnak és ország- gyűlési képviselőnek a kamarási méltóságot díj- mentesen legk. adományozni méltóztatott.

— **A választók névjegyzéke.** Aradváros központi választmánya tegnap délelőtt S a l a c z Gyula polgármester elnöklete alatt ülést tartott, melyen I n s t i t ó r i s Kálmán, B i n g Vilmos, R e i c h e r Ferencz és T a r j á n y i Vilmos voltak jelen. Az ülésen végle- gesen megállapított az országgyűlési kép- viselőválasztók névjegyzéke, melynek egy példánya a belügyminiszterhez, egy példánya pedig a törvényhatósági bizottsághoz fog fel- terjesztetni. A névjegyzék részleteit lapunk legközelebbi száma imertetni fogja.

— **Az „Aradi Közlöny“ karácsonyi száma** érdekes és tartalmas voltánál fogva nagyon meglepte a közönséget, mit legjobban igazol az, hogy az ö s s z e s p é l d á n y o k, da- czára, hogy m á s f é l e z e r példányban je- lent meg a lap, elfogytak. Mivel karácsonyi számunkat még egyre keresi a közönség, a kiadóhivatal u t á n n y o m á s r ó l gondosko- dott. Ma reggel már kaphatók lesznek ezek is, mit az érdeklődőknek e helyen adunk tu- domására.

— **Megyebizottsági tagválasztások.** A me- gyebizottsági tagválasztásokról tegnap érke- zett be Aradmegye utolsó községéből, Csucs- ról a jelentés. E szerint ott L e n k a Arszé- nie lazuzi lelkész, J u g a Lavrentie maguli- czai lelkész, P á r i s Lajos dr aradi ügyvéd, N e m e s Zoltán nagyhalmágyi ügyvéd és B r ü c k Gyula dr ternovai orvos választ- tattak meg a megyei törvényhatósági bizott- ság tagjaivá.

— **Nyugalmazott altábornagy.** Ő felsége a király zalabéri H o r v á t h János altábor- nagyot, az összes állami méntelepek paran- nokát saját kérelmére nyugdíjazta.

— **Mikor jön az új pénz forgalomba?** A rézváltópénzek bevonása és az új bronzpénzek forgalomba hozatalára vonatkozó rendelet m á r c z i u s b a n vagy áprilisban jele- nik meg. A bronzpénzek után azonnal forga- lombba jönnek a tiz- és huszfilléresek. Az egy- koronások a p r i l i s b a n jelennek meg s azok lépnek az egyforintosok helyébe (pá- rosával), melyek fokozatosan bevonatnak, oly- képpen, hogy az állampénztárakba befolyó egyforintosok többé nem adatnak ki, a fizeté- sek pedig, miket az állampénztár teljesít, egy- koronásokban tognak történni. A még forga- lombban levő egyforintosok egy külön törvény által helyeztetnek forgalmon kívül. Ez a tör- vény szintén még a jövő év folyamán fog a két törvényhozás elé terjesztetni. Az új pénz tehát a jövő év közepéig már mindenütt for- galomban lesz.

— **Előlépett aradi államvasutások.** A m. kir. államvasutak aradi forgalmánál és üzlet- vezetőségénél alkalmazott három hivatalnoki rangfokozatban 1893. január 1-től számítandó- lag a következő előléptetések történtek. A IV. rangfokozat 2. osztályából ugyanazon rang- fokozat 1. osztályába C h i r k e Vilmos lépett elő. A IV. rangfokozat 3. osztályából u. a rangfokozat 2. osztályába P r ó k a i Mihály, S c h t o r c h Ferencz, F a r k a s Ernő és

P á l Imre léptek. Az V. rangfokozat 2. osz- tályából 1. osztályába léptek elő D e n i f l e c Sándor és R u p c s i c s László. Az V. rang- fokozat 3. osztályából É j s z a k i József és V e l s z Géza léptek a rangfokozat 2. osztá- lyába. A VI. rangfokozat 1. osztályából az V. rangfokozat 3. osztályába C i c h i n y Lajos, B á n f a l v y Ede és F a r k a s Ferencz lép- tek elő. A VI. rangfokozat 2. osztályából 1. osztályba A r a d s z k y Márk, S a l a c z De- z s ő, M i t t e l m a n n Oszkár, D e n i f l e c Ferencz, M e d v e c z k y Árpád, K e r e k e s István és M é s z á r o s László léptették elő. Végül G e r i c h Ödön a VI. rangfoko- zat 3. osztályába lépett. Ezeken kívül előlép- tetések történtek még a két felső altiszti rangfokozatban is.

— **József főherceg mint tüzoltó.** Hogy József főherceg mennyire érdeklődik a tü- zoltó-ügyek iránt, bizonyítja az alábbi eset: S c z e r b o v s z k i Szaniszló budapesti tü- zoltó-főparancsnok, mint minden évben, ugy- most is jelentést tett a főhercegnek a fővá- rosban az év folyamán előfordult nagyobb tüzesetekről s egyuttal egy olasz találmányu új aczéltólólétra leírását és rajzát is mellé- kalte jelentéséhez. A főherceg most az új találmányról kimerítő szakvéleményt küldött a főparancsnoknak, megjegyezvén, hogy a létránál alkalmazott emelő-rendszer nem egé- szen új, mert azt már a mult évben egy ma- gyar ember: R ó z s a Géza a r a d i elektri- kus is alkalmazta egy kerekre illesztett ké- szülékén, a melynek rendeltetése a csővezető- nek biztos, domináló állást biztosítani, de ugy látszik, hogy az olaszok e rendszert nagyobb szerencsével használták fel létrájuknál.

— **A kanyaró.** Aradon a gyermekek között folyton terjed a kanyaró. Mióta a járvány meghirdettetett, már 74-re emelkedett a be- teglétszám. Az orvosi hivatal a legkörültekint-őbb gondoskodással igyekszik a járvány meg- szüntetésére.

— **Istvánok, Jánosok.** A karácsony három napja közül egy ez Istvánoké és egy a Jáno- soké. A névnapok megünneplése patriarchá- lis, kedves szokás Aradon. Miután pedig Istvánoknak és Jánosoknak nagyon bőviben vagyunk, természetes, hogy a szent ünnepek áhitatába belezajgott a kedélyes családi vi- galmak hangja is. Legnagyobb szüretjük a névnapozásból a cigányoknak volt.

— **Arany valuta, ezüst pénz.** A m. kir. pénzügyminiszter rendelete szerint a közön- ség felvilágosítandó arra nézve, hogy a folyó év végével egyedül a régi p e n g ő p é n z l á b szerinti ezüstérmék szűnnek meg fizetési eszközül szolgálni, mint pl. az 1858. év előtt vert nynevezett tallérok, féltallérok, husza- sok, hatosok, koronattallérok, fél és negyed tallérok, míg elleuben az ausztriai pénzláb szerint vert 2 frtos, 1 frtos és 25 kros érmek, mint fizetési eszközök is megmaradnak. Nem kell tehát azoknak tudására törekedni, eset- leg rosszakaratu közvetítőknek hitelt adni s azoknak talán levonással is eladni az ilyen pénzeket. Ugy szintén sürgősen azokat beváltás végett az állami pénztáraknál is be- mutatni, miután azok forgalomban maradnak.

— **Az új tartalékos tiszték.** Karácsonykor tömeges csillaghullás volt a mult évben szol- gált önkénytesek számára. A hadsereg rende- leti lapja közli a tartalékos ti z t i k i n e v e z e s e - ket. Az a r a d i önkénytesek közül tartalékos hadnagyokká lettek a közös hadseregben: J e l l i n e k József, K ó t z i á n Emil, E ö r y Aladár, H o l t z e r József, A n d r é n y i Gusztáv, D u s b a b a Vilmos, H e l d Nándor, F r a n k Mihály, K e n d e Arthur, L a n t z Károly, V a n n a y János, V e l c s o v Géza, H a d i Antal, B u r g e r Lipót, A c z é l Vilmos, T o r m a y Dezső, S z a l a y Károly, S t e i n Zsigmond, S z a t h m á r y Géza, B i l k e i Alajos, F l e i s c h h a k k e r Hugó és S z a l a y Imre. A lo- vasságnál N á d a s d y Tamásgr., P u r g l y László. Ugyancsak a rendeleti lap közli, hogy R o b i t s e k Kálmán cs. és kir. 33-ik gyalog- ezredhez tart. hadnagygyá neveztetett ki.

— **Aljegyzői kinevezés.** Az igazságügyi mi- niszter G á l l é Albert máramrosszigeti kir- törvényszéki joggyakornokot a lippai járásbi- róságához aljegyzővé nevezte ki.

— **A hideg.** Néhány nap előtt még valóságos őszi idő volt Aradon. A téli napfordulás hiva- talos napján, december 21-én, azonban lassan- kiint lehült a levegő; a házak tetejét dér lepte be, a nélkül, hogy az ég beborult volna. Mindig nyájasan mosolygott az ég és tündöklő napsugár áradozott mindenfelé. Karácsony első napján már igazi karácsonyi idő volt, tegnap reggel pedig olyan csikorgó hideg következett be, hogy a hőmérő — 12 fokot mutatott. A hideg a nap folyamán egyre nőtt; a járókelők arcát jéghideg légáramlat csapta meg. De ilyenkor mindenki szívesen üdvözli a téli időt, hisz nem is igazi karácsony az, mely hó, vagy csikorgó fagy nélkül köszönt be. Hát még a korcsolyázók! A féltett korcsolyák előkerültek és a jégpályán ismét meg- indult a vidám élet. S ha igaz az, hogy fekete karácsony, fehér husvét, ugy az idén meg- fordítva lévén az idő, husvétra szép, derüs időre van kilátásunk. No de addig még sok viz elfo- lyik; meg közbe esik a 39 napos farsang!

— **Borszentelés.** Az aradi minorita atyák templomában tegnap volt a szokásos egyházi borszentelés, melyen számos keresztény hívő szenteltette meg a borát.

— **Bőkezű város.** Szegedváros közgyűlése elhatározta, hogy a milleniumi ünnep alkalmából megírattja Szeged monografiáját; e czélra 15,000 frtot szavazott meg. Ugyancsak ez alkalommal 200,000 frtot szavazott meg részben a Pantheonra, részben a felállítandó szegedi egyetomre.

— **Iparhatósági megbízottak ülése.** Aradvá- ros iparhatósági megbízottjai ma délelőtt 9 órakor tartják meg utolsó évnegyedes köz- gyűlésüket.

— **A karácsony humora.** Két fiatal jogász- gyerek összetalálkozik az utcán, s a következő nem éppen épületes, de annál igazabb dialógot szavalja végig.

— Nos?
— Nos.
— Megjött a Jézuska?
— Meg.
— Hozott valamit?
— Sok mindent.
— S te nem örülsz?
— Nem én.
— Miért?
— Csak. Mit ér ha megjött a J é z u s, de elmaradt a „K r i s z t u s“.
Erre aztán duettban rántják rá:
— Mit ér Jézus „Krisztus“ nélkül.

— **Makói főgymnasium.** Csanádvármegyé- ben ez ideig nem volt még gymnasium s a szülők gyermekeiket kénytelenek voltak más megyékbe küldeni, hol tanulmányaikat végezhesék. A megye, hogy ezen égető baj- jon segítsen, folyamodást intézett a vall. és közoktatásügyi miniszterhez, hogy Makón egy új főgymnasium alapítását engedje meg. A megye még a nyáron felfolyamadott kérvé- nyével s a napokban érkezett meg a minisz- ter leirata, melyben P l a t z Bonifác szegedi tankerületi főigazgatót küldte ki a megye székhelyére, hogy az érdekeltekkel bocsátkoz- zék tanácskozásba. A főigazgató meg is je- lent a megye székhelyén s kikérte az érdekel- tek véleményét az ügyről. A megye a főgym- nasium helyiségeül egy díszes épületet épített saját költségén s Makó város évi 10,000 frttal járul a főgymnasium fenntartásához. A fő- gymnasium állami lesz s a megye nem tart fenn magának semmiféle jogot az intézettel szemben. Az új főgymnasium egy év lefo- lyása alatt megnyílik.

— **Tisztelgés.** Az I. aradi „Concordia“ f. hó 25-én küldöttségileg tisztelgett K l e i n Ignác egyleti elnöknel, kit Aradváros IV. kerülete városi képviselőnek választott meg. K r a u s z Jónás dr meleg hangon üdvö- zölte az elnököt.

— **Féltékeny asszony bosszúja.** S t a i t s Mária csinos aradi özvegy pulykapecsényével traktálva magához csábította N o v á k Anna férjét. Az elhagyott asszony egy bizalmas órá- ban meg is lepte hűtelen férjét a szeretőjével, de azt a pillanatot nem találta alkalmasnak a bosszúra. Várt vele tegnap reggelig, a mikor a piacon összetalálkozott a csábító asszony- nyal, a kinek gyors egymásutánban vágott a fejéhez egy darab sült tököt és egy 50 drb tojást tartalmazó kosarat. A tojások összetör- tek és végigfolytak a csábító asszony arczán,

ruhán. A piacon az eset nagy szenzációt keltett. A bosszúálló a csábító asszonnyal együtt lakat alá került.

— **Uj táviróhivatal.** A szomszéd vármegye Csanád-Palota községében a kereskedelmi miniszter új táviróhivatalt létesített, melyet a postahivatallal egyesített.

— **Utonállás.** P a s e k János a néten Tornyan kileste L i p t á k Márton, midőn az két társával a korcsmából hazafelé ment. Egy fa mellé állt és mikor egész közel ért hozzá Lipták, revolverrel le akarta löni. Lipták társai rárohantak és mielőtt lőtt volna, kicsavarták kezéből a fegyvert. Az eset feljelentetett a bírósághoz.

— **Nagy fűszerlopás.** A Rákóczy-utca 22. számú házban van Neulender fűszerkereskedő raktára. A tulajdonos a napokban észrevette, hogy raktárából nagymennyiségű fűszerárak hiányzanak. A megindult rendőri nyomozat kiderítette, hogy a házban lakó K i g y ó s i János mulakatos két inasa a tettes, a kik a raktár kulcsát kaparitották magukhoz s úgy követték el a lopást. Az apró gézenguzok mindent beismernek. Átkisértettek a vizsgálóbíróhoz.

— **A szerelem örültje.** Egy fiatal tizen-nyolcz éves leány örült meg Temesvárott, nyílt utcán. Jegyben járt egy odaváló fiatal emberrel, a ki a napokban visszaküldte a jeggyűrűjét s ezt a leány annyira szívére vette, hogy megtébolnyodott. A városi kórházba szállították megfigyelés végett. A leány atyja P l i t t e r Mátvás jómódu polgár.

— **Derék vendég.** Kovács Ferencz a rendőrség előtt jól ismert dologkerülő meghívta magát K á d á r Jánoshoz az ünnepekre. Kádár jól tartotta vendégét s ezzel annyira lekötölte őt maga iránt, hogy midőn egy órára távoznia kellett hazulról, a derék vendég Kádár óráját magához véve, megszökött. A rendőrség a kedves vendéget átadta a bíróságnak.

— **Pályázatok.** A brassói m. kir. adóhatalnál VI-od oszt. adótisztai állomásra, 14 nap alatt. — A kodi III. oszt. postahivatalhoz, postamesteri állásra 3 hét alatt. — A m. kir. honvédelmi minisztériumnál IV-ed osztályu irodatiszti állásra, február 15-éig.

H y m e n.

Reusz Sándor, az aradi Reusz Mór és testvére cég beltagja, eljegyezte Makón E i e s z Lázár ottani nagykereskedő szép és művelt leányát, Relli kisasszonyt.

Denes Fülöp pénzügyi tisztviselő jegyet váltott Nádason a bájos D á v i d Janka kisasszonnyal.

Hegyesi Géza festő jegyet váltott S t e r n Jakab pécsai regále-bérlő szép leányával, Teréz kisasszonnyal.

Gyászrovat.

Csukay Gyuláné született Sziklaváry Laura, C s u k a y Gyula világi járási szolgabíró neje, mint részvétellel értesülünk, karácsony első napján élte 27-ik évében elhunyt. A megyszerzte mély részvételt keltő esetről a következő gyászjelentést vettük:

Csukay Gyula, világi járási szolgabíró és apósa Sziklaváry Adolf m. kir. bányagazgatósági főpénztárnok, sógora Sziklaváry Zoltán szigorló-orvos, sógornője öz. Kovács Józsefné szül. Sziklaváry Irma a maguk és számos rokonaik nevében szomorodott szívet tudatják, neje, gyermeke, illetőleg testvérüknek C s u k a y Gyuláné szül. Sziklaváry Laurának hosszas szenvedés után, f. évi deczember hó 25-én, d. u. 1/2 3 órakor, életénnk 27-ik és boldog házasságának 6-ik évében történt gyászszó kimultát. A drága halott hült tetemei f. é. deczember hó 27-én, d. u. 3 órakor fognak a helybeli sirkertben örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő gyászmise áldozat pedig deczember hó 28-án, d. e. 10 órakor fog a helybeli róm. kath. szentegyházban az egek Urának bemutatni. Aldás emlékére! Világos, 1892. decz. 25.

Falta Pál dr. m.-dombegyházi orvos, mint egy hozzánk beküldött gyászlap tudatja, élte 28-ik évében elhunyt. Béke pöraira!

S P O R T.

— **Nagy vadászat.** Montag Henrik és Akos kaszaperi birtokosok a napokban sikerült körvadászatot rendeztek, mely alkalommal az ügyes vadászok által elejtetett 108 drb nyul. Legjobb lövőnek Montag Akos bizonyult. A körvadászatot részt vettek: Simay Ede, Nagel Henrik, Babó Zoltán, Szombathelyi József, Babó Lajos főszolgabíró, Kövér Béla szolgabíró, dr Hoffmann Ignác, Bauer Emil Hmvasárhelyről, Spitzer Károly Czikó-Halomról, Hollender Ede Csermőről, Lászlófi Gusztáv és Béla, Gortva István és Kovács Dezső jegyzők, Tomka Pál, Horvát József és még számosan. A vadászatot párját ritkító lakoma követte, mely alkalommal a vendégszerető házigazdára számos szép toaszt mondatott.

Egyletek, Társulatok.

— **Kérelem a jászivékhez.** Városunkban van egy egylet, mely szegény vagyoni állapotánál fogva nem képes oly nyíltan és nagyban a jótékony ságot gyakorolni, hanem mindenütt rögtön ott van, a hol a szükség a legmagasabb fokon áll. Azonban ezen „Gemiluthcheszed jótékony ságu egylet“-et a közönség nem igen pártolja. Kéretik tehát az igen tisztelt közönség, sziveskednék bármily csekély összeggel is a jótékony ságu egyletét előmozdítani, tekintetbe véve azt: „Kétszeresen ad az, ki gyorsan ad.“ Pénzbeli adakozásokat köszönettel fogad el az „Aradi Gemiluth-Cheszed“-jótékony ságu egylet elnöke: **K r o n s t e i n József.**

Mulatságok.

Farsangi naptár:

Deczember 31. Vasuti tisztviselők Szilveszter-estélye (Indóház).

Deczember 31. A tisztú kaszinó Szilveszter-estélye (Várban).

Január 6. Az izraelita nőegylet tombolával és műkedve előadással egybekötött táncestélye (Fehér Kereszt).

Január 7. A „Maros“ evezős-egylet fényes bálja (Fehér Kereszt).

Január 7. Waggongyári munkások bálja (Városligeti vendéglő).

Január 7. Jótékony célu táncestély Pankotán (Fehér Kereszt).

Január 14. A második irodalmi és zeneestély (Fehér Kereszt).

Január 15. Ipa-osifjak táncvizalma (Iparos-ház).

Január 22. A szabók szakegyletének bálja (Nagy Lajos t.-szertér).

Február 4. A szegénytanulókat segélyző e. ylet bálja (Fehér Kereszt).

Február 5. A könnynyomdászok bálja (Fehér Kereszt).

— **Az aradi dalegylet estélye.** A R a v a s z Imre elnöksége alatt álló dalegylet jól sikerült estélyt rendezett karácsony másodnapján a N a g y Lajos-féle vendéglő nagytermében. Az érdekesen összeállított műsor óriási közönséget vonzott, mely érdeklődéssel nézett a fényesnek ígérkező dalestély lefolyása elé. A N a g y Sándor karmester által dirigált, s az egylet tagjai által előadott szép dalok zajos tetszést keltettek, ugyanarra, hogy többszörösen meg kellett azokat ismételniük. Hasonlóképp rászolgáltak a tapsokra N e u m a n n Juliska és N e u m a n n Antal precíz zongorajátékukért, s S k r i b a Lujza mély érzésű magyar dalaiért, mit czimbalmon adott elő. Érdeket kölcsönözött az estélynek még az is, hogy P o r c z á n Lajos, ki a színészi pályára akar lépni, ez estén szerepelt először nyilvánosan. A „Parasztbecsület“ Siciliánáját, s a „Madarász“ románczát énekelte B a r n a Izsó színházunk karuagyának zongorakiséréte mellett. Tekintve a teremben levő pipafüstöt s nyomott levegőt, s azt, hogy nem volt jól diszponálva, kielégített, mert nem a hanggal, de a helyzettel kellett számolni először is. A jelen voltak zajosan megtapsolták, mire Porczán egy magyar dalt énekelt ráadásul. Az ígért S z i k l a y - N y i l a s s y kuplák elmaradtak, mert Sziklay nem jelenhetett meg. Helyette N y i l a s s y adott elő — olvasva — kuplák, mik lépten-nyomon harsogó kacajra fakasztották a jelen voltakat. Zugó tapsok közt lépett le az emelvényről, melyen még egyszer meg kellett jelennie, s énekelnie még pár kuplét, mit szintoly jó kedvvel, fáradságot nem ismerve ismételt meg. A tapsok nagyrésze B a r n a Izsónak is szólt szép zongorakiséréteért. Az estélyt a dalegylet által énekelt bordal fejezte be, mely után a táncz vette volna kezdetét, de nem volt hely rá. A zufolásig megtelt terem közönsége lassan kez-

dett oszladozni s csak jóval éjjel után indult meg a táncz. Névsort ez estélyről nem adhatunk, mert hölgyek oly óriási számban voltak jelen, hogy egy egész lap kevés volna neveik lenyomtatására.

— **Az aradi waggon, gépgyár és vasöntőde munkásai** január 7-én, a városliget nagytermében az alapítandó dalárda javára zártkörű tánczvizalmat rendeznek. Beléptidj: az esteli pénztárnál személyjegy 1 frt, családjegy 1 frt 80 kr. Előreváltott személyjegy 80 kr, családjegy 1.50. Kapható a városligeti vendéglőben, Keppich Zs. és a rendezőségénél. Kezdeté 8 órakor. — A lövönat egész éjjelen át közlekedik.

— **Tánczvizalom Székudvaron.** A székudvari iparosok egy alapítandó temetkezési egylet javára január hó 7-én, a kávéház termében, Hegedüs Ferencz kisjenői zenekara közreműködése mellett jótékony célu zártkörű tánczvizalmat rendeznek. Beléptidj tetszés szerint, hirlapilag nyugtázva. Kezdeté 1/2 8 órakor. A r e n d e z ő s é g.

Színház.

A színház műsora:

Deczember 28. (Szerda) Párisi élet, operette.
Deczember 29. (Csütörtök) Danisoffek, szín ű.
Deczember 30. (Péntek) Inségések, Sas és Fehér uj bohózata először.

Deczember 31. (Szombat) Feneányok, énekes bohózat.

Liliomfi.

— Deczember 27. —

Minden jó darabnak az az átka, hogy türes ház előtt adják. Nem hat ami közönségünkre sem a czim, sem a szerző neve, pedig a Szigligeti darabjai, különösen Liliomfi, mely a nemzeti színháznak műsor-darabja, állandó vonzerőt gyakorol a fővárosi közönségre, s mégis, a művelt aradiak, kik a pesti publikummal egy nivón valónak tartják magukat, a színháznak még csak tájékkára se mentek, attól tartván, hogy m a g y a r drámairó művét kell végighallgatniok.

A czimszerepet G e r g e l y játszotta nagy igyekezettel, s elég sikerrel is, bár szerepének nem minden részében találtuk meg a kellő árnyalást. Így pl. a második felvonásban, midőn grófnak adja ki magát, nem láttunk mozdulataiban előkelőséget, sem pedig hangjában változást nem fedeztünk fel. A racsolás még nem jelent grótot. Sokkal jobb volt a harmadik felvonásban, mint pinczér. Dalait szépen énekelte.

Az est sikerében nagy része van N y i l a s i n a k (Szellemfi), kinek ez ismert jó szerepe. A minden perczen fel-felujuló nevetés, s a nyílt színen kapott taps a legjobb kritika tegnapi szereplésére.

R ó z s a az öreg Schwarcz kis szerepére sem restelt gondot fordítani, s a várt eredmény nem is maradt el. Kellemes meglepetés volt a közönségre mindjárt belépésekor találó maszkija mely hiven tükrözta vissza a gazdag fogadós egész egyéniségét. Haughordozása, arczjátéka nem egyszer keltett hangos derűtséget.

Szilvai professzort a berekedt S z e p e s y helyett H a j d u vette át, s tekintve azt, hogy jó formán még arra sem volt ideje, hogy szerepét átolvassa, teljesen elfogadható alakítást nyújtott.

Ügyes alakításokkal emelték az összjátékot K é z d y Juliska (Ersei), V i o l a (Gyuri). közönség kis számban, légvonat nagy mértékben. (Hr.)

— **Karácsonyi előadások.** Az aradi közönség sohsem hálátlan, mert nemcsak hogy megtölti a házat, de a tapsokkal sem tukarkodik; teszi pedig ezt különösen akkor, midőn valami jogczime van hozzá, amilyen a — karácsony. Az igazgatóság nem rosszul válogatta össze a darabokat, s kapott is mindannyi előadásban szakadásig telt házat, noha azt az ünnep folytán rossz műsorra is megkapta volna. Vasárnap délután a „C z i g á n y“-t, Szigligeti egyik örökszépesség népsziművét adták, a czimszerepben S z e p e s s y v e l. Nem gáncoskodunk, mikor azt állítjuk, hogy jobb is lehetett volna, s párhuzamban maradhatott volna a többi igyekvő szereplőkkel, kik közül B á t h o r y Ilona (Rózi) a hirtelen átvett szerepben is méltó figyelmet keltett. A hálás közönség nem tukarkodott a tapsokkal. Este a M a d a r á s z zent nem éppen korrekt előadásban. A magán szereplők

legnagyobb része többet engedett meg magának az ünnep révén, mint amennyt elsőrangú, diskret színész olyan színpadon, mint az aradi, megengedhet. Lehet a publikum vasárnapi, de azért ne feledje el a színész, hogy az is lefizette a maga obulusát, melyért élvezetet akar nyerni, nem pedig három óra hosszú tartó harmadrangú ripackodást. A kivételeket nem akarjuk névszerint felsorolni, s az olvasó közönség előtt is meg róni, elég, ha megbotránkoztak azok, kik jelen voltak. **Somló né** (Milka) aranyos kedvében volt, remekül énekelte, mint minden alkalommal, úgy most is megmutatta, hogy valódi művésznővel állunk szemben, ki szerepe magaslátára tud emelkedni. Méltó párja volt **Kozma** (Ádám), ki nem kevésbé emelte érvényre szerepe minden előnyét, zajos tapsokat provokálva.

Karácsony másodnapjának délutánján **Koldusdiák** régi, de jó operett került színre, s az anyagi sikernek a pénztáros, az erkölcsinek pedig az előadók a megmondható. A délutáni publikum nem, kritizál, csak tapsol és nevet. Az estét az **Éjjel az erdőn** jól gördülő előadása töltötte be. **Kézdy Juliska** (Boriska), ha nem is énekel elragadóan, legalább ügyesen játszott, bár erdőbeli jelenésénél több melegséget és közvetlenséget öntöhetett volna szerepébe. Mellette meg kell említenünk, mint olyanokat, kik az est sikeréhez nagyban hozzájárultak, **Violát**, **Bónist**, **Nyilasit** és **Rózsát**. **Follinus** né szerepét **Czirok Róza** vette át előbbinek betegsége folytán, szükségből. A rendezés kifogástalan és gyors volt.

— **Színházi hírek.** Ma a **Párisi élet** operettet adják, holnap a **Daniseffek** et ismétlik. Legközelebbi újdonság **Sas Ede** és **Fehér Dezső** bohózatos népsziműve, **A zinesegesek** lesz, mely pénteken kerül színre.

IRODALOM.

— **Vidéki zornalistika.** A „Szegedi Hirdető”, a legrégebbi vidéki magyar napilap, szintén szerkesztőt cserélt. **Lipcsy Adám** dr-tól a lap felelős szerkesztését **Kemény Jenő**, az ismert fiatal novellista vette át.

— **Tudnivalók a posta- és távirádköréből.** Ezen a címen **P. Takács Gábor** igen hasznos könyvecskét adott ki, mely az új pénzrendszer alapján ismerteti a postai és távirói szabályokat. Egy távirói díjtáblát is tartalmaz a könyv, mely **Kalocsán**, **Werner Ferencz** kiadásában jelent meg. Ára 60 fillér.

Törvényszék.

— **Az aradi kereskedelmi bank ügye.** Az aradi törvényszék már teljesen befejezte a **Bettelheim**-ügyben a vizsgálatot. Az érdekes bűnper **Január** hóban kerül végtárgyalásra.

— **Az utolsó aradi sajtótárgyalás.** E hó 29-én lesz — ha ugyan el nem halasztják — Aradon az utolsó sajtótárgyalás. **Barabás Béla** dr ügyvéd, orsz. képviselőnek **Baráth Armin** temesvári lapszerkesztő elleni sajtópere van kitűzve, melyen **Ottó Rubay** Károly törvényszéki elnök fog elnökölni. Szavazóbírák **Steinitzer** Károly dr és **Dániel Lajos** dr lesznek.

— **A Pivovarnik-féle rablógyilkosság a kuria előtt.** Az aradi vasúti pályaudvar postahivatalában 1891. április 25-én éjjel megdöbentő rablógyilkosság történt. **Pivovarnik János** hivatalosolga, a ki éjjeli őrként volt kirendelve, bezuott koponyával és átmetszett nyakkal hevert a kettős **Wertheim**-zárral ellátott vasláda előtt, mely fel volt nyitva. Az ismeretlen rabló körülbelül 9000 forint értékű bankjegyet vitt magával. A gyanu **Kiss Péter** kíséző postaszolga ellen irányult, kit csakhamar vizsgálati fogságba vetettek. **Kiss**, a ki azelőtt csendőr volt, eleinte mindent tagadott, utóbb azonban beismerte, hogy a szerencsétlen postaszolgára ő mérte a halálos csapásokat, majd kivette **Pivovarnik** zsebéből a pénzszekrény egyik kulcsát, míg a másik kulcsot, a mely egy asztalfiókba volt bezárva, a fiók feltörése után kaparította meg. Az elrabolt pénz körülbelül

1200 forint híján, a melyet a vádlott időközben eldorbézolt, megkerült. De bár **Pivovarnik** megölését beismerte, tagadta, hogy az ölési szándékot előzetesen megfontolta volna. Mint volt csendőr, tudta, hogy a megfontolt emberölésre halálbüntetés vár. Ugy adta tehát elő a dolgot, hogy a rablást **Pivovarnikkal együtt** követte el és **Pivovarnikot** csak akkor ölte meg, midőn osztozkodás közben összeveszték. A törvényszék nem látván kizártnak ez eshetőséget sem, **Kiss Péter** nem gyilkosság, hanem rablással párosult szándékos emberölés büntette miatt életfogytig tartó fegyházra ítélte, a mit a kir. tábla is helybenhagyott. E napokban foglalkozott ez ügygyel a kir. kuria IV. büntető tanácsa, melyben **Tóth Lőrincz** elnöklete alatt **Popovits Jenő** referálta a borzalmas bűnesetet. A kir. kuria megerősítette az alsó bíróságok ítéletét, minélfogva **Kiss Péterre örökös rabság** vár.

VEGYESEK.

— **Spanyol örökség.** Ismételten volt már szó arról a spanyol szédelgő-szövetkezetéről mely különböző csalárd ígérettel idegen országból Spanyolországba csalogatja a könnyen hívő embereket s ott aztán a lépre menteket kifosztják. Ez a tisztos társaság legújabbán egy odesszai gazdag kereskedőnek azt írta, hogy milliós örökség vár rá, küldjön haladéktalanul megfelelő előleget, hogy az örökösödési pert nevében megindítsák. Persze az örökségnek alapját a levélhez csatolt hamis okirattal igazolták. A czimzett a csábító levélnek hitelt adott s minthogy személyesen akar a pert vezetni s az ügy valódi állásáról is meg akart győződni, jelentékeny összeggel Valencziába utazott. Könnyelmű hiszékenységet azonban életével fizette meg, a mennyiben folyó évi szeptemberben a Valenzia melletti csatornában egy holttestet találtak, melyben a szerencsétlen lépre ment emberre ismertek.

— **A rianás.** A mult napok langyossága meghasogatta a Balaton jegét. Beállt a rianás, és csak a partszéleken maradt meg a tömör jég. A halászoknak abba kellett hagyniok a munkát, éppen akkor, a midőn leginkább reménykedtek. Keszthelyen nem kellett a miatt abbahagyniok a korcsolyázást. A gyenesi szőlőhegytől egészen fenékgig keresztülhasadt a Balaton jége, de az öblöt sima jég borítja s a kitűzött jelek közt vígan szánkáznak és iringálnak. A karácsonyra beköszöntött zord hideg ismét megszilárdítja a Balaton jegét és a halászok örömet. Hanem úgy mint a vig szüreteknek, vége van azoknak a fényes halászatoknak is, a melyek ma már csak **Jókai Arany** emberében élnek.

— **Rövid hírek.** A szentesi tanyákon egy **Székely Bálint** nevű fiu varjukra lövöldözött pisztolylyal, miközben véletlenül meglötte a pajtását, **Lovas Jánost**. A meglőtt fiut haldokolva vitték a kórházba. — **Gilád** közelében az országuton **Tóth András** és **Szabó Pál** giládi lakosok megtámadták **Fodor János** giládi gazdát és elrabolták a pénzét és az óráját. — **Telkibánya** határában **Szabolki Istvánné** odaváló öregasszonyt e hó 23-án megfagyva találtak. — **János háza** a **Tóth János**, nyolcz éves fiu, az iskola udvarában lévő kutba esett és belefut. — **A székességhérvári** hatóság **Nemes Éva** 17 éves gárdonyi leányt körözteti, a ki néhány nap előtt hazulról eltűnt. — **Eperjes** e egy **Fischer Ferencz** nevű munkás e hó 20-án felakasztotta magát. — **D. A donyban** a szeptember 22-étől december 16-ig 63 gyermek betegedett meg difteritiszben és vörhenyben. — **Veszprém** határában néhány nap előtt egy kétféjű és hatlábu nyulat löttek. — **Kass és Forró-Encs** között egy személynovat egy tehervonattal összeütközött. Két kocsi összetört. Emberéletben nem esett kár.

Táviratok.

Minisztertanács.

Budapest, decz. 27. (Saj. tud. táv.) Ma délben 12 órakor hosszab minisztertanács volt.

A katolikus vallásalap.

Budapest, decz. 27. (Saját tud. táv.) Az Egyetértés mai hírére, mintha a katolikus vallásalapból **Trefort** alatt négy milliót sikkasztottak volna. **Csáky** miniszter a Nemzetben nyilatkozik, kijelentve, hogy a szóban forgó hiány annak idején gazdasági okokból keletkezett, de nem volt titok. Akkor az alapok rossz gazdasági viszonyok mellett megterhelve voltak fokozott kiadási tételekkel. Ez a hiány magyarázata.

A kolera.

Hamburg, decz. 27. (Saját tud. táv.) Ma négy koleraeset fordult elő.

Az első református templom.

Madrid, december 27. (Saj. tud. táv.) As első protestáns templom megnyitása tegnap a klerikális izgatás daczára is minden figyelemreméltó incidens nélkül történt meg. A templom környékén fekvő utcákat katonaság tartotta megszállva. A klérus mind az utolsó óráig igyekezett megakadályozni a templomnyitást. A madridi püspök katolikus processziót rendez engesztelésül a spanyol föld megszenteltelenítéseért.

Reinachot megmérgezték.

Páris, december 27. (Saj. tud. táv.) A „Figaro” jelenti: A **Reinach** báró holttestének felboncolásáról szóló jegyzőkönyv szerint a mérget **Reinachnak** hét órával a halál beállta előtt adták be, öngyilkosság esete kivan zárva. A bűnvizsgálat megindítása várható.

Páris, decz. 27. (Saj. tud. táv.) Megczáfolják, hogy **Reinachot** meggyilkolták. Öngyilkos lett.

A Panama-ügy.

Páris, december 27. (Saj. tud. táv.) A possibilisták kiáltványt bocsájtottak ki, melyben a kamara feloszlatását és az alkotmány módosítását követelik. **Floquet** kijelentette, hogy lemond elnökké való újbóli megválasztatásáról. Utódjául **Raynalt**, vagy **Periert** emlegetik.

A francziák háboruja.

Páris, december 27. (Saj. tud. táv.) **Tonkin** ből új harcokat jelentenek. **Chinai** bandák fosztogatják az európaiak házaikat, magukkal hurczolván az asszonyokat és gyermekeket.

Ünneplő egyetem.

Páris, decz. 27. (Saj. tud. táv.) Nagy ünnepély volt az egyetemen, **Pasteur** 70-ik születésnapja alkalmából. Jelen voltak a miniszterek, élükön **Carnot**-tal, a diplomaták, 50 külföldi társaság.

Sztrájk.

Havre, december 27. (Saj. tud. táv.) A praefectus közbenjárása folytán a sztrájk megszűnése biztosra vehető.

Letartóztatott orosz katonatisztek.

Pétervár, deczemb. 27. (Saj. tud. táv.) Nagy feltűnést kelt, hogy a kiewi ezredből 9 katonatisztet letartóztatottak. E letartóztatások valószínűleg egy fölfedezett összeesküvéssel vannak összefüggésben.

Közigazgatás.

A vetések állása és a mezőgazdasági állapotról, a földművelésügyi miniszterhez november 27—december 24-ig érkezett jelentések szerint a következő volt: A december elején bekövetkezett nagymérvű havazások és viharos időjárás, a kielégítően és jól állottvétésekre nem volt káros hatással; a gazdák csak kevés helyről panaszkodnak, hogy a gabona szenvedett. Igen nagy baj azonban az, hogy a hirtelen enyhére változott időjárás következtében a hó az ország több vidékén teljesen elolvadt s az éjjeli fagyok a vetéseknek ártnak. Mindazáltal a gabonaneműek és repce is, általában kielégítően állanak. A változó időjárásban az egerek csaknem mindenfelé kipusztultak, de azért az egerek által okozott kár néhol jelentékeny. A gazdasági munkálatok többnyire dohány-, fa-, trágya- és jégárványok szoritkoznak; helyenkint nádát vágnak, itt-ott pedig csépelnek. Takarmányhiányról csak szórványosan jön panasz.

Szeszűzlet.

— December 27. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 50.50, kicsinyben 51.— hordó nélkül. per 100 liter 2/3, beleértve 35 ft fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde.

—"Arad" Aradi Közlöny" távirati tudósításai. —

Budapest, decz. 27. d. u. 5 óra.

Table with columns: Gabona, Faj, Irányzat, 100 kilogramm, and prices for various types of wheat, rye, and barley.

Légtűzeti észleletek Aradon.

Table showing weather observations at Arad, including date, temperature, wind direction, and precipitation.

Table showing air quality observations at Arad, including date, direction, force, and visibility.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén

Budapest, 1892. december 27.

Table of official exchange rates for various commodities and currencies in Budapest.

Table listing various types of bonds and securities with their respective values.

Aradvárosi színház. Évadbérlet 87. szám. Havibérlet 24. szám.

Szerdán, 1892. évi december hó 28-án:

A párisi élet.

Operette 5 felvonásban. Irták: Meilhac és Halévy. Zenéjé szerző: Offenbach János. Fordította: Lat. bár Endre.

Kezdeté 7 órakor.

Idegenek névsora Aradon.

— December 27. —

Fehér Kereszt szálloda: Kotz József magánzó, Borosheben. Pecco F. magánzó, Petrozsény. Bas J. magánzó, Repszeg. Kende A. magánzó, Budapest. Poitzer Lajos magánzó, Budapest. Vidorits István magánzó, Budapest. Babinszky József magánzó, Veisetz. Kohn N. kereskedő, Radnó. Incze Lajos vállalkozó, Nagyvárad. Enesey L. szőlő birtokos, Dombeváháza.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

Nyilttér.

Az aradi polgári takarékpénztár (Minorita-palota, földszint)

kölcsönöket nyújt ház és földbirtokra

bekebelezés mellett, 18 évi törlesztésre, 100 ft tartozás után évi 9% frt tőke és kamat együttes fizetése mellett; 38 évi törlesztésre 100 ft tartozás után évi 7 frt tőke és kamat együttes fizetése mellett, vagy 6% kamatra a tőkének tetszés szerinti időben való törlesztése mellett. Fennálló kölcsönöket kedvező feltételek mellett convertál.

A kölcsönügyletek gyors és előzékeny lebonyolítása biztosított.

1026 1-10

Az igazgatóság.

Első biztosító intézet katonai szolgálat idejére.

Ő os. és kir. fensége JÓZSEF FŐHERCZEG védnöksége alatt, mint szövetkezet.

Elnökség: 959 10-15

Báró Nikolits Fedor, ő nagyméltósága, cs. és kir. valóságos belső titkos tanácsos, a magyar főrendiház örökös tagja, az I. oszt. vaskorona rend lovagja, országgyűlési képviselő stb. stb., elnök.

Gróf Eszterházi Miklós, nagybirtokos stb. stb. alelnök.

Dr. Exner Ferencz Vilmos, cs. kir. udvari tanácsos reichsrathi képviselő, stb. stb., alelnök.

* Az ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Központi választmány:

- Csikszentkirályi és krasznahorkai gróf Andrássy Gyula, országgyűlési képviselő és nagybirtokos. Fried Lipót, gyártulajdonos és földbirtokos, Bécs belvárosi szegényügyi tanácsosa. Hollán Ernő, ő nagyméltósága, cs. és kir. altábornagy, cs. és kir. belső titkos tanácsos, a Lipóterrend birtokosa, a magyar főrendiház tagja. Josipovich Géza, országgyűlési képviselő és a képviselőház jegyzője. Markovits Kálmán, országgyűlési képviselő, a közigazgatásügyi bizottság tagja és nagybirtokos. Báró Nopcsa Elek, országgyűlési képviselő és a közlekedési bizottság tagja. Nyáregyházai Báró Nyáry Béla, cs. és kir. kamarás, országgyűlési képviselő, a babérkoszorus tiszti érdemkereszt birtokosa. Sárvár-felsővidéki gróf Széchenyi Aladár, nagybirtokos.

Felügyelő bizottság:

- Csávossy Béla, országgyűlési képviselő és nagybirtokos, elnök. Lobmayer János Ferencz, nagykereskedő, Budapest fővárosi törvényhatósági bizottságának tagja.

- Piufisch Frigyes, köz- és váltóügyvéd. Dr. Szócs Ferencz, köz- és váltóügyvéd, az Első Pesti Hazai Takarékpénztár ügyésze.

Igazgatóság:

- Dr. Münnich Aurél, országgyűlési képviselő, köz- és váltóügyvéd, a kassa-tornai vasúttársaság elnöke, a Budapest belvárosi takarékpénztár igazgató tanácsosa, a «Gizella» kiházasítási egyletnek választmányi tagja, elnök. Busini gróf Keglevich Béla, cs. és kir. kamarás, a szab. osztr.-magyar államvasut igazgató tanácsosa, ügyvezető igazgató. Marek Arnold, a «Gize-la» egylet igazgatója, a bajos szent Mihály rend lovagja, ügyvezető igazgató. Perczel Dezső, országgyűlési képviselő, köz- és váltóügyvéd. Szerb György, országgyűlési képviselő, köz- és váltóügyvéd.

Az intézetnél 0—12 éves fiu-gyermekeket lehet biztosítani.

Azon személy, ki valamely fiu javára biztosítást köt, az intézet tagjává válik és mint ilyen, részesévé lesz az alapszabályokban és a biztosítási feltételekben foglalt összes jogoknak és kötele-ségeknél.

A legkisebb biztosítható összeg 200 ft; ezen összegtől kezdve minden 100-zal osztható összeg biztosítható.

Ha a biztosítottat a cs. és kir. osztr.-magy. hadseregbe vagy a hadi-tengerészetbe besorozzák, vagy béke idején a honvédséghez tényleges szolgálatra bevonják, úgy az illető tagnak, ha e körülményt igazolja, igénye van a teljes biztosítási összegre, illetve szabad választása szerint, a biztosítási tőkének megfelelő s a tarifában 100—100 frtonként kiszámított 1—3 éven át előre fizetendő, negyedévi vagy havi járadékra.

Azon tagok, kiknek biztosítottjait a katonai szolgálatra alkalmatlanoknak nyilvánították, csak az összes befizetett díjak visszatérítésére bírnak igényrel; a befizetett díjak visszafizetése a kötvény és az utolsó díjnyugta visszaadása mellett legkorábban azon év október 1-én történhetik, melyben a biztosított a 21-ik életétét elérte.

A részjegyek kamatainak kifizetése után fenmaradó tiszta nyereség 60%-a az alapszabályok 8. §-a értelmében évenként a tagok osztalék-alapjának gyarapítására fordíttatik.

A tiszta nyereségnek fentemlítt 60%-a az összes osztalékcsoportok közt, az illető naptári évben esedékes és érvényben levő biztosítási tőkék arányában felosztatik, még pedig úgy, hogy minden biztosítási évfolyam esedékessége napján nemcsak a biztosított tőkék, hanem egy osztalékalap is, mely a tiszta nyereségből eredő gyarapítás és az előbbi évekből eredő gyarapítások kamatai által successive létesíttetik, kerül kifizetés alá.

Az évi csoport osztalékalapja a katonai szolgálatra tényleg behívott összes biztosítottak közt szétosztatik azon év december 31-én, melyben ezek 24 életévüket betöltik, minden 1000 ft biztosított tőkére az osztalékalapból 700 ft esik.

Vezérügynökség Arad-, Békés- és Csanádmegyékre:

TISZTI LAJOS, Aradon, Perényi-utca I. szám.

22294 | 892.

1021 1-3

Hirdetmény.

A nagymélt. földmivvelésügyi m. kir. Minister urnak 61801 | 892. sz. a. kelt rendelete nyomán, tekintettel arra, hogy a keleti marhavész Oroszország területén az utóbbi időben rendkívüli hevességgel lépett fel és fokozódó gyorsasággal terjed, s a mostani forgalmi eszközök mellett nincsen kizárva az, hogy az hazánk területére is behurcoltassék, azért szigorú kötelességükké tétetik a marha, kecske és juh tulajdonosoknak, hogy ezen állati állományukban felmerülő minden gyanus esetet a kapitányi hivatalnak haladéktalanul bejelentésükkel, hogy az állományukban netán fellépő keleti marhavészt vagy csirájában elfojtani, vagy teljesen elszigetelni lehessen.

Aradon, 1892. december 17-én.

A városi tanács.

21994 | 892.

1023 1-3

Felhívás.

Az ebadó és ebtartásra vonatkozó 3067 | 890. sz. szabályrendelet 9-16. §-ai értelmében felhívjuk Arad sz. kir. város ebettartó közönségét, hogy ebadó vallomását legkésőbb 1893. évi január hó 8-ig az adóügyi osztálynál beadja és a szabályszerű ebadót az adóügyi osztálynál nyerendő utalvány alapján legkésőbb 1893. évi január hó 31-ig kifizesse, mert az 1893. évi ebadó jeggyel el nem látott eb gazdája a szabályrendelet 36. 37. §-ai értelmében 10-20 firtig lesz büntetendő.

Arad, 1892. december 24-én.

A városi tanács.

1025 1-1

Arverési hirdetményi kivonat.

A világoi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy kir. kincstári jogügyi igazgatóságnak, kir. kincstár végrehajtónak Eck Ferenc Zombori végrehajtást szenvedő elleni 43 frt 45 kr. tőkekövetelés iránti végrehajtási ügyében a világoi kir. járásbírósg területén lévő Aradmegyében fekvő kovaszinczi 401. sz. telekjegyzőkönyvben az AI. 1-9. sor sz. alatt felvett 407. összeírásu beltelkes ház és 2/4 külállományu földnek végrehajtást szenvedett ifj. Eck Ferenc 1/8-ad jutalékára 406 frtban, továbbá ugyanazon sz. tjkvben az AII. 1-6. sz. a. felvett 1/4-ed külállományu földnek végrehajtást szenvedett ifj. Eck Ferenc 1/8-ad járuléka 147 frtban, továbbá ugyanazon számu tjkvben AIII. 1-6. sor sz. a. felvett 1/4-ed külállományu földnek végrehajtást szenvedett ifj. Eck Ferenc 1/8-ad jutalékaira 138 frtban, és végül ugyanazon sz. telekjegyzőkönyvben AI. 1. sorszám alatt felvett 22 frt 62 kr. dézsmaváltsággal terhelt szőlőnek végrehajtást szenvedett ifj. Eck Ferenc 1/8-ad jutalékára 238 frtban, tehát az összes ingatlanokra az árverést 929 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi február hó 10-ik napján d. e. 10 óraker Kovaszincz község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 40 frt 60 krt, 14 frt 70 krt, 18 frt 80 krt és 23 frt 80 krt készpénzben, vagy az 1881. évi 60. törvényczikk 42. §-ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Világoson, 1892. évi augusztus 11-én.

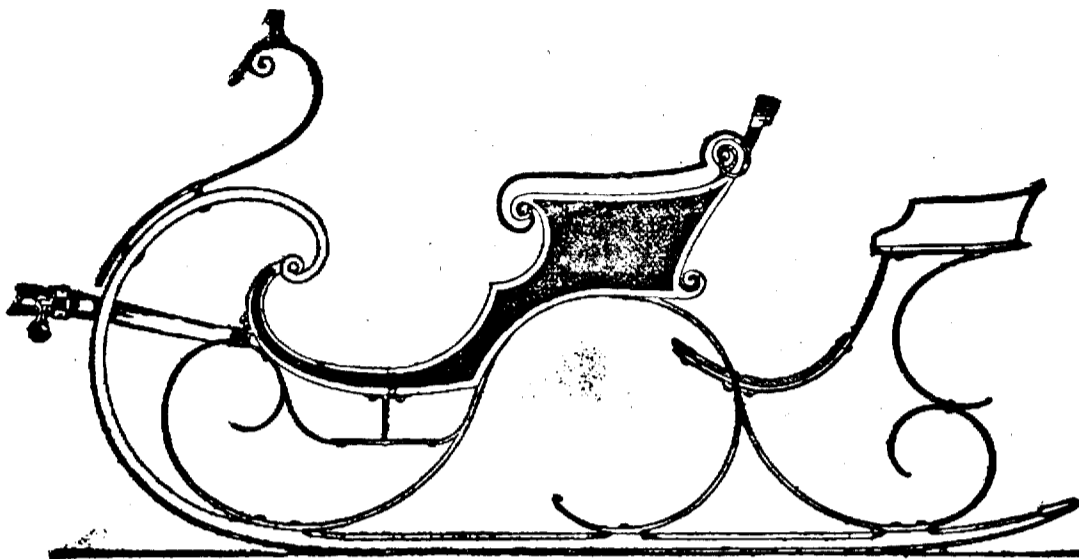
A világoi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság.

Aknay,
kir. albiró.**VARGA TESTVÉREK**

kocsigyártó üzlete és nagy kocsiraktára

ARADON, Fő. ut 11. szám.

Ajánljuk a legdivatosabb **szánókat** és a raktáron levő csinos kiállítású kész kocsijainkat jutányos árak mellett. 967 6-*

Uj megrendelések a legpontosabb kivitelben és a legrövidebb idő alatt eszközöltetnek, nemkülönben elfogadunk mindenféle kocsijavításokat, u. m. **bognár, kovács, fényező és nyerges munkákat.**

Használt kocsik becseréltetnek.**Csomagolás a legolcsóbban számittatik.**

Aradmegyei takarékpénztár.

Meghívás.Az „**aradmegyei takarékpénztár**“ tisztelt részvényesei a**f. évi december hó 29-én délután 3 óraker**

az intézet helyiségében tartandó

rendkívüli közgyűlésere

ezennel tisztelettel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság javaslata a részvénytőke felemelése iránt.
2. Az alapszabályok 3-ik szakaszának módosítása.

Azon tisztelt részvényesek, kik e közgyűlésen részt venni óhajtának, felkéretnek, hogy részvényeiket **f. évi december hó 28-áig** az intézet pénztáránál vagy pedig annak **eleki fiókjánál** térítvény ellenében letéteményezni sziveskedjenek.

Arad, 1892. évi december hó 14-én.

Az igazgatóság.

983 3-3

BUDAPESTI HIRLAP

Főszerkesztő és laptulajdonos :

RÁKOSI JENŐ.

Belső dolgozótársak: Alexander Bernát, Balogh Pál, Balla Mihály segédszerkesztő, Balázs Ignác, Beöthy László, Béla Henrik, Berényi László, Bernáth István dr., Csapodi István dr., Ferrari Giuseppe (Turin), Flammarion Kamil (Páris), Herczeg Ferencz E. Illés Károly, Inczedy László, Kaas Ivor báró, Kern Aurél, Proff Kocsárd báró, Rákosi Viktor, Sebők Zsigmond, Somogyi Ede, Székely S. (Páris), Vasskó Elemér.

Zilahi Simon,

kiadóhivatali igazgató.

Csajthay Ferencz,

felelős szerkesztő.

Előfizetésre

hívjuk fel tisztelettel a n. é. olvasóközönset

a Budapesti Hirlap 1893-iki évfolyamára (XIII-ik évfolyam).

Az ujságolvasás ma már közsüzség. Az ujság értesíti és tájékoztatja a nagyközönset mindarról, a mi nap-nap után a politika, az irodalom, a művészet, a gazdaság terén történik és úgy az egyeseknek, mint az összeseknek az érdekébe mélyen belevág.

A Budapesti Hirlap elmondhatja magáról habozás nélkül, hogy a hazai hirlapirodalom fejlesztése terén uttörő szerepet vitt és az ujságcsinálás mesterségében elsőrendű tényezővé vált. A Budapesti Hirlap iskolát csinált arra nézve, hogy miként kell a nagy olvasóközönset gyorsan, ügyesen és tetszetősen kiszolgálni és a szerénytelenség vádja nélkül elmondhatja azt is, hogy az övé az érdem abban, hogy ma már a hazai nagy olvasóközönset alig lehet el ujságolvasás nélkül.

A Budapesti Hirlap e mellett soha sem ismert és nem fog ismerni soha sem politikai, sem társadalmi kérdésekben részrehajlást. Mindig a tiszta igazságot keresi és mindig csak a tiszta igazság keresése sugalmazza politikai és társadalmi cikkeinek tartalmát.

A Budapesti Hirlap nem hivalkodik, mikor magáról hirdeti, hogy a legelterjedtebb ujság Magyarországon. Ezt mindenek, a kik e kérdés iránt érdeklődnek és a kiknek módjukban van a dolognak utána járni, kétségtelen tudják. És ez a körülmény az, a mely a Budapesti Hirlap-ot abba a helyzetbe hozza, hogy a legkiterjedtebb közönset hozza létre az összes magyar intelligens olvasók közt széles e hazában és hogy e közönset igényeinek legteljesebben megfelelhessen.

Budapesti Hirlap-nak vannak összeköttetései az egész világon; és pedig megbízható, szavahihető és lelkiismeretes megbizottak által és így információi mindig hitek és becsesek; a mellet sem pénzt, sem fásadságot nem kimél akkor, ha arról van a szó, hogy a hirszolgalat terén előkelő munkát kell végezni. Telegráf és telefon óriási tevékenységgel működik a Budapesti Hirlap szolgalatában és a mit a modern ujságcsinálás technikája a mai napig produkált, az mind meghonosul a Budapesti Hirlap keretében.

Most épül a BUDAPESTI HIRLAP ujságháza

a népszínház közelében, József-körút 5. sz. a. nagy három emeletes ház Röck Szilárd-utcai oldalán. Ez a ház élő tanubizonysága lesz annak, hogy mire viheti az az ujság, mely kedve-re a nagy közönsetnek, de egyttal tanuságot is tesz arról, mivé fejlődött már a hazai hirlapirodalom. Egy fényesen berendezett magas souterrain helyiségben lesz a nyomda műhely, a hol négy óriási rotációs gép (közte kettő, mely egyszerre nyom, fölvág és hajtogat egy huszonnégy oldalos Budapesti Hirlap-ot) óránként 14—15.000 példányban szórja ki a lap egyes példányait és viszi föl transyportör segítségével a magas földszinti expedició helyiségeibe, melyek kiegészítői a nagy bankok mintájára berendezett kiadóhivatalnak. Első emeleten tizenkét fényes szobában a szerkesztőség, második emeleten kényelemmel és czélszerűen berendezett nagy és tágas szedőtermek és a stereotipia, a harmadik emeleten megfelelő lakások.

Ilyen lesz a BUDAPESTI HIRLAP nagy, három emeletes háza,

a melybe a jövő nyáron, Isten segítségével, beköltözünk. A nagy és diszes hazai művelt olvasóközönset lekötöző pártfogása bennünket abba a helyzetbe hozott, hogy a modern tehnikai vívmányaival felszerelt kényelmes és saját otthonunkban csinálhatjuk azt a sokoldalú ujságot, melynek minden sorát a faj- és a hazaszeretet, az igazságérzet és haza és emberek iránt való kötelesség tudata diktálja tollunkba; mi ezt azzal akarjuk meghálálni, hogy olyan ujságot adunk a tisztelt olvasók kezébe, mely tökéletesség dolgában vetekedik minden hazai és külföldi társával. Ez a mi programunk, ez a mi ígéretünk és ez a mi törekvésünk most és mindenkorra; ujságot adunk a publikumnak csak, és iparkodunk jó és tökéletes ujságot adni.

Az előfizetési feltételek a következők:

Egy hónapra	1 frt 20 kr.	Félévre	7 frt
Negyedévre	3 „ 50 „	Egész évre	14 „

koronákban fizetve természetesen két koronát számítva egy forintra.

Legujabb regényünket, Herczegi korona, írta Beniczky-Bajza Lenke, melynek közlését december hó 6-án megkeztük s melyet a január hó 1-én belépő előfizetők is megkapnak és pedig az eddig közölt részt külön lenyomatban.

Helyben az előfizetésről szóló nyugtntványt az ujságkihordó viszi a házhoz, ennél fogva egyszerű telefonértésítés vagy levelezőlapon nyilvánított kívánsággal intézhető el az előfizetés.

Videkről legczélszerűbb a postautalványon való előfizetés. Czím:

Budapesti Hirlap kiadóhivatala, Budapest, IV., Kalap-utca 16.